

*Омельницька Л.В.
Запорізький державний
медичний університет
м. Запоріжжя, Україна
e-mail: luda.om11@gmail.com*

Сучасні підходи до підбору навчального матеріалу з української мови як іноземної

Сучасний світ нестримно змінюється, саме тому все більше молоді не лише подорожують, а й їдуть на навчання в інші країни, Україна не є винятком. Наша країна є досить популярною для навчання іноземців – з кожним роком все більше студентів надають перевагу саме українським вищим навчальним закладам.

Для багатьох іноземців Україна надає досить великі можливості як для навчання, так і для подальшого професійного розвитку. Пропозиції навчання в українських закладах вищої освіти є досить привабливими для іноземців, але для того, щоб повноцінно навчатись і працювати в Україні, обов'язково потрібно вивчити українську мову. З цього погляду університет надає багато можливостей студенту: підготовчі курси, домашні та практичні завдання.

Після здобуття незалежності, в Україні зросла кількість вищих навчальних закладів вищої освіти, в яких викладання проводиться державною мовою, відтак, виникла необхідність у підручниках і посібниках для іноземців різних національностей, що отримують вищу освіту українською мовою. Першими ґрунтовними дослідженнями, важливими для розвитку методики викладання української мови як іноземної, стали праці Г. Онкович та Л. Паламар. Л. Паламар у своєму дослідженні виділяє три етапи навчання української мови як іноземної:

- початковий (2-3 місяці, мета – навчити розуміти на слух повільне мовлення на основі обмеженого мовного матеріалу, читати короткі навчальні тексти, розмовляти на навчально-побутові теми);

- середній (4-5 місяців, мета – навчити розуміти на слух тексти на навчально-побутові теми, читати адаптовану літературу, наукові, публіцистичні, газетні тексти, розмовляти на навчально-побутові теми, ознайомити студентів з основними структурними типами стилів української мови);

- основний (високий) – протягом навчання на основних факультетах закладів вищої освіти за обраним фахом (4-5 років, мета – розвиток і вдосконалення умінь та навичок, сформованих на попередніх етапах) [3].

На кожному етапі важливо правильно обирати навчальні матеріали, зокрема посібники та підручники для вивчення української мови студентами. Серед рекомендованих навчальних видань для іноземних студентів можна виокремити навчальні посібники, спрямовані на забезпечення ефективного оволодіння базовою термінологією профільних дисциплін обраної спеціальності й основ наукового стилю мовлення української мови. Наприклад: Альохіна С., Онкович Г., Шутенко Я. Українська мова для іноземних студентів: початково-предметні курси для фізико-математичного спрямування (Київ, 2016); Гейченко К.І., Агіна Н.О., Коновальчук Н.О. та ін. Українська мова для іноземців (Запоріжжя, 2018) для медичного спрямування тощо.

Важливим також є розуміння зв'язку мови й певних проявів національної культури, задля більш глибокого розуміння не лише мови, а й менталітету країни. Мова накопичує й закріплює історичний досвід народу, стає відображенням його внутрішнього світу. Процес вивчення української мови є невіддільним від ознайомлення з культурою України, оскільки мова передає надбання національної культури від покоління до покоління, представникам інших етнічних соціумів [1].

Застосування у процесі викладання української мови як іноземної матеріалів з лінгвокраїнознавства допомагає іноземним студентам адаптуватися до нового мовно-культурного середовища. Основним засобом подання лінгвокраїнознавчої інформації є тексти, що повинні обиратися на основі комунікативних потреб іноземних студентів, їхніх пізнавальних інтересів і

виховних завдань навчання. Зібрані в окреме видання тексти повинні бути опрацьовані на комплексі завдань, із залученням ряду ілюстративних матеріалів у вигляді презентацій.

Використання лінгвокраїнознавчих прийомів у викладанні української мови як іноземної передбачає оволодіння студентами знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країни; залучення до діалогу культур, усвідомлення суті явищ української мови та їх порівняння з рідною мовою, а також уміння працювати з навчальною та довідковою літературою українською мовою, у тому числі термінологічним апаратом окремої спеціальності [1].

Дуже важливо забезпечити іноземних студентів навчальними посібниками, як друкованими, так і електронними, що створені на основі розроблених комплексів відповідно до робочих та навчальних програм. Використання цих матеріалів для вивчення української мови стимулюватиме мотивацію студентів, формуватиме знання про мову системно, формуючи основні компетенції фахівця відповідно до спеціальності. Підтримати зацікавленість до вивчення іноземної мови та розширити обізнаність студентів у всіх сферах життєдіяльності сприятиме також перегляд документальних та художніх фільмів українською мовою.

Отже, навчальний матеріал для вивчення української мови як іноземної є компонентом інформаційного освітнього простору, що потребує аналізу основних проблем створення та впровадження навчальних посібників з української мови як іноземної, а також нових рекомендацій, пов'язаних з відбором матеріалу та розробленням завдань з української мови як іноземної.

Література:

1. Строганова Г. Концептуальні підходи до засвоєння української мови іноземними студентами / Г. Строганова // Теорія і практика викладання української мови як іноземної : зб. наук. праць. – Л., 2008. – Вип. 3. – С. 173–179.
2. Теорія і практика викладання української мови як іноземної : зб. наук. праць за матеріалами міжнародної наукової конференції. – Львів, 2006. – Вип. 1. – С. 5.

3. Туркевич О. Методика викладання української мови як іноземної: розвиток науки і становлення терміна / О. Туркевич // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2009. – Вип. 4. – С. 137–144.

Онкович Ганна Володимирівна
Київський медичний університет
e-mail: onkan@ukr.net
м. Київ, Україна

Білецький Володимир Стефанович
Харківський політехнічний університет,
e-mail: biletsk@i.ua
м. Хаків, Україна

Онкович Артем Дмитрович
Київський національний університет
культури і мистецтв
e-mail: ioj@ukr.net
м. Київ, Україна

Блогодидактика як медіаосвітня технологія у мовній підготовці студентів

Сьогодні важко уявити освітній процес без використання медіаінформаційних технологій. Нові майданчики для поширення знань з'являються щодня, зазвичай – завдяки розумінню педагогів у необхідності інтенсифікувати, урізноманітнити, осучаснити процес навчання і виховання на різних щабелях розвитку особистості. Тож не дивно, що нині ми маємо величезну кількість інтернет-джерел з найрізноманітнішими медіапродуктами. Їхнє використання у навчальному процесі спонукає до розвитку педагогічної творчості, в результаті виникають ініціативні медіаосвітні технології. Творчі педагоги-практики прагнуть бути корисними споживачам їхнього медіа продукту. Одні наповнюють свої блоги, сайти, сторінки інформацією відповідно до шкільної програми, інші додають безліч дотичного до освітнього процесу матеріалу, треті розширюють межі вишівського курсу, четверті орієнтують на самонавчання, самоосвіту впродовж життя...

Звернімо увагу на професійно-орієнтовані блоги, котрі створені, адмініструються або модеруються вчителями і педагогами і які можна залучати до мовної підготовки студентів. Зауважимо, що в доповіді ми представляємо